

Klankbordgroep windenergie in Zaanstad – 23 november 2023 (6e bijeenkomst)

Aanwezig

Zes bewoners
Twee initiatiefnemers
Eén vertegenwoordiger van natuur en landschap
Eén vertegenwoordiger van industrie/bedrijfsleven
Eén vertegenwoordiger van de volkstuintenvereniging
Gemeente Zaanstad

Afwezig

Eén bewoner
Eén vertegenwoordiger van natuur en landschap

- **Welkom – Door de onafhankelijk voorzitter**

De voorzitter neemt de agenda door, er zijn geen aanvullingen. Er zijn geen reacties gekomen op de conceptverslagen, daarmee zijn de conceptverslagen zonder wijzigingen vastgesteld. Praktische zaken: een opname wordt gemaakt voor het maken van het verslag. De presentatie wordt nagestuurd.

- **Terugblik 18 en 31 oktober (4^e en 5^e bijeenkomst) en mededelingen – Kwartiermaker gemeente Zaanstad**

[Slide 3]

Vraag (gemeente Zaanstad): Wat is jullie bijgebleven van de afgelopen twee bijeenkomsten?

Antwoord: De vastgelegde afstand (rekenafstand) waar altijd rekening mee gehouden werd leek minder belangrijk. De normen voor geluid en slagschaduw zorgen er eigenlijk al voor dat er al meer afstand gehouden zou moeten worden dan de afstandsnorm.

A: Dat het achtergrondgeluid al snel het geluid van de windmolen overstemt.

A: Ophoping van geluid

A: Er is veel over gemiddeldes gepraat, en gemiddeld heb je geen overlast. Maar als je wel overlast ervaart, trek je aan het kortste eind. Dat vind ik storend. Je hebt eigenlijk niet veel aan de low noise modes, want wanneer het het hardst waait (pieken) hoor je de windmolen eigenlijk weinig door het geluid van de wind zelf. Maar juist als het een rustige dag is en je hebt bijvoorbeeld je ramen open, dán is de low noise mode nodig. Maar zo werkt het niet, hoewel het wel wordt erkend.

V (gemeente Zaanstad): Miste je in het verhaal wat je er dan aan kan doen? Want je hebt toen ook vragen gesteld, over wat je kunt doen als je die pieken ervaart. Misschien is dat iets waar nog dieper op kan worden ingegaan bijvoorbeeld in het kader van de spelregels?

A [over wat is bijgebleven]: Er wordt naar ontzettend veel onderwerpen gekeken en rekening mee gehouden. Natuur, landschap, slagschaduw, geluid, visuele verstoring. Veel om tussen af te wegen uiteindelijk.

A: De onlinebijeenkomst was erg vroeg, om 18:30, dat is met kleine kinderen niet te doen.

R: Dat is iets om mee te nemen voor (eventuele) toekomstige momenten.

[Slide 4]

V (gemeente Zaanstad): Hebben jullie gekeken naar het webinar en wat is daarvan bijgebleven?

A: Was er veel reactie achteraf tijdens de bijeenkomst?

A: Belangengroep Nauerna was met verschillende leden aanwezig en ook met de rest van het bestuur is de informatie uit het webinar gedeeld. In het bestuur is het besproken, dat is samengevat in een pamflet [**ACTIE: gemeente Zaanstad** meesturen met het verslag].

A (gemeente Zaanstad): Gelijk na de opname van het webinar zijn er nog plenair vragen gesteld aan de experts, hiervan stellen we nog een verslag op, dit zullen we ook delen [**ACTIE: gemeente Zaanstad**].

V: Op welke van de plekken in het zoekgebied is belangengroep Nauerna precies tegen?

A: Twee plekken, bij de afvalstort en bij (toekomstig) Park Hoogtij. Dus aan twee kanten van het dorp. Waarbij de eerste wel verder is van de bebouwing maar wel in toekomstig park Nauerna.

O: Al 10 jaar bezig om woonboten van de ene naar de andere kant te verplaatsen en dat lijkt nu daadwerkelijk te gaan gebeuren.

O: Er is overlast van de 'dynamiek' van de draaiende molen in het zicht. Dit is meer overlast gevend dan de slagschaduw, die slechts enkele momenten van het jaar zichtbaar is. Maar aankijken tegen die draaiende beweging van de rotorbladen is heel storend. Dit is tot nu toe niet meegenomen, en ook niet in de landelijke normen vastgelegd.

[Slide 5]

- Noorder IJplas

V: Waarom hebben de Provinciale Staten tegen het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen gestemd?

A: De discussie ging vooral over draagvlak, het negatieve advies van Rijkswaterstaat, natuur en milieu. Terwijl er onderzoek is gedaan dat er effecten zijn, maar dat dat aanvaardbare effecten waren.

V: Waarom heeft Rijkswaterstaat een negatief advies gegeven?

A: Dit heeft te maken met de veiligheid op de snelweg omdat de turbines een afleiding voor automobilisten zouden kunnen zijn.

R: Terwijl aan de andere kant van de snelweg een enorm lichtgevend reclamebord staat dat ook afleidt. Redenering van Rijkswaterstaat wordt niet begrepen.

V: Waarom heeft de gemeenteraad de motie aangenomen om zich tegen de Noorder IJplas uit te spreken?

A: Dit was om moverende redenen [de uiteindelijk aangenomen motie is aangepast naar uiteenlopende redenen]. De motie wordt gedeeld met het verslag **[ACTIE: gemeente Zaanstad]**

R: Ook de ondernemersvereniging Zaanstad-Zuid heeft een negatief advies gegeven. Dit had onder andere te maken met de woonbootbewoners die veel overlast zouden ervaren en ook lang actie hebben gevoerd. En ook de waardedaling van bedrijven in het gebied.

- Bewonersbijeenkomst financiële participatie

V: Wie worden daarvoor uitgenodigd?

A: De bewoners, klankbordgroep, de geabonneerden van de nieuwsbrief, ook de leden van de energiecoöperaties.

- **Participatie - Kwartiermaker gemeente Zaanstad**

[Slide 10]

V: Zijn wij onderdeel van het stappenplan?

A: Ja dat klopt. Het doel van participeren is om belangen in kaart te brengen om een afweging te maken. Participeren is niet: ik vind dit dus dat moet de gemeente overnemen. Er zijn nou eenmaal verschillende belangen die soms tegenstrijdig zijn.

V: Klopt het dat als er een initiatiefnemer komt voor een windmolen op een bepaalde plek dat die dan alsnog de participatiestappen moet doorlopen, volgens het Zaans Participatieprotocol? Want dit [de klankbordgroep en participatieplan voor het uitwerken van het zoekgebied] geldt daar niet voor.

A: Ja dat klopt inderdaad. Mogelijk is er aanleiding om aanvullende stappen of regels te formuleren specifiek voor het zoekgebied windenergie.

V: Is dit voorafgaand aan een raadsbesluit of daarna?

A: Dit is voorafgaand aan een raadsbesluit of dat van de provincie. De initiatiefnemer doorloopt de stappen, legt dat vast in een document en voegt dat als bijlage bij de vergunningaanvraag.

[Slide 11]

V: Wat is de rol van de gemeente bij een windproject?

A: We zijn in ieder geval geen initiatiefnemer maar wel veel van de andere rollen. De *hoeder* het algemene belang, de gemeente heeft als ambitie om klimaatneutraal te zijn in 2040. Ook *sparring partner* want de gemeente denkt hier graag over mee. *Toets* is afhankelijk van het project, is de gemeente of provincie bevoegd gezag? *Belanghebbende*: je zou kunnen zeggen dat de gemeente er belang bij heeft dat de energiedoelen gehaald worden.

[Slide 12]

V: Kennen jullie voorbeelden van de 'lusten van een project'?

A (samengevat): Zonnepark in Nauerna dat nog ontwikkeld wordt. Het delen van restwarmte op Hoogtij, uiteindelijk niet doorgegaan. Participeren in de uitbreiding van een brouwerij door middel van crowdfunding.

[Slide 15]

V: Het omgevingsfonds is dus een soort vergoeding voor een nadeel dat je hebt van een windmolen? Is dat verplicht?

A: Het is een afspraak van de branche van windontwikkelaars (gedragscode), het gaat om een bedrag per opgewekte MW.

V: Is een omwonendenregeling eenmalig of jaarlijks?

A: Dat is meestal jaarlijks.

V: Staat waardevermindering los van financiële participatie?

A: Ja dat klopt, het kan dus zo zijn dat een omwonende planschade ontvangt en daarnaast bijvoorbeeld een vergoeding via een omwonendenregeling.

V: Kan een initiatiefnemer die laatste twee [omgevingsfonds en omwonendenregeling] beide doen?

A: Ja dat komt voor.

[Slide 16]

O: Er is best veel geld nodig om een windproject te ontwikkelen, dus er moeten heel veel mensen meedoen of veel geld per persoon inleggen.

R: Voor de financiering wordt zowel geld van de bank via een lening als lokaal geld gebruikt. 80-90% wordt over het algemeen door banken gefinancierd. Er moet dan wel rente over de lening worden betaald.

[Slide 20]

V: Het voorbeeld van de Flevopolder is niet zomaar te vergelijken met hier, dat is een veel dunbevolkter gebied. Daar zijn er veel grondeigenaren die participeren. Hoe groot achten jullie de kans dat een ondernemer/investeerder in een windproject wil stappen als hij voor de helft met lokaal-eigenaarschap moet werken. Is het dan nog wel financieel interessant?

A: Het is een voorwaarde en afgesproken in het landelijk Klimaatakkoord en de regionale energiestrategie, ook gemeente Zaanstad heeft dat in de startnotitie vastgesteld. Het is onderdeel van het speelveld. Er zijn nog steeds voldoende ontwikkelaars die geïnteresseerd zijn in windparken.

V: Maar je gaf aan dat het niet bindend is?

A: Klopt, maar je moet wel een bepaalde inspanning doen en dat ook laten zien, je kan het niet zomaar aan de kant schuiven. Ook afhankelijk van hoe we de spelregels formuleren.

V: Een van de blauwe vlekken is bijvoorbeeld op het terrein van een bedrijf, kan dat bedrijf gewoon met de gemeente regelen dat er turbines komen zonder de omgeving daarbij te betrekken?

A: Nee, op dit moment maakt het bestemmingsplan het nog niet mogelijk om een windturbine te bouwen. Er moet een toestemming komen van de overheid om dit mogelijk te maken. Dan moet je aan een pak eisen voldoen, zoals een goede ruimtelijke ordening, spelregels van gemeente Zaanstad, de landelijke milieunormen, etc. En dan ook dus het streven naar 50% lokaal eigenaarschap, dat betekent dat een bedrijf moet laten zien wat ze hieraan hebben gedaan.

V: Waarom houdt het bij G op? Er staat nog wel een vraagteken bij H maar waarom is dat?

A: Dat komt omdat het zoekgebied daar ophoudt. Dat is zo vastgesteld bij de regionale energiestrategie (RES). Dat had onder andere te maken met de transformatie van de Achtersluispolder naar woonwijk, die gepland stond. Wij kijken alleen op of net over de grens van de zoekgebieden. Hele nieuwe zoekgebieden of grote uitbreidingen ervan moeten in de volgende versies van de RES worden bekeken .

V: In de notulen stond dat er nog een bijeenkomst wordt georganiseerd voor jongeren. Is die al geweest?

A: Die bijeenkomst is nog niet geweest, er wordt nog gezocht naar de juiste vorm om jongeren te bereiken en betrekken.

- **Inhoudsopgave spelregels – Kwartiermaker gemeente Zaanstad**

[Slide 23]

V: Wat is het verschil tussen het advies dat nu gegeven wordt ten opzichte van het advies dat uiteindelijk gegeven wordt.

A: Het advies over de spelregels is een openbaar stuk dat aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Dit hoeft niet één advies te zijn waar iedereen het mee eens is. Een verdeling van bewoners, bedrijven of wat voor invulling dan ook is mogelijk.

V: Het participatieprotocol dat net gepresenteerd is bestaat uit vier stappen, sluit dat aan op de aankomende Omgevingswet, die op 1 januari ingaat?

A: Ja, hier is rekening mee gehouden. Voor een project dat onder de omgevingswet een omgevingsplanactiviteit wordt, moet een initiatiefnemer een participatieproces doorlopen. Dit proces dat de gemeente nu doorloopt met o.a. deze klankbordgroep staat los daarvan maar sluit wel aan op wat er straks gevraagd wordt.

[In groepjes is verder gesproken over de vragen:

- Missen jullie nog iets in hoofdstuk 1 t/m 4?
- Missen jullie nog iets in hoofdstuk 5, zijn er aanvullingen?
- Wat hebben jullie nodig om tot een advies te komen over de concept spelregels?

Dit is verzameld door gemeente Zaanstad om te inventariseren.]

- **Nabranders**

Er zal nog een datumprikker gestuurd worden voor een voorbereidende bijeenkomst begin volgend jaar aan de hand van de concept-spelregels. Dit is afhankelijk van de agenda van de raad waarmee daarna een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd wordt.

- **Afronding**